SKÖTSELPLAN FÖR

NATURRESERVATET HELGERUM

VÄSTERVIKS KOMMUN, KALMAR LÄN

2006-12-12

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: LÄNSSTYRELSEN

Skötselplan för naturreservatet Helgerum

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för skötseln av naturreservatet. Planens inriktning bestäms av ändamålet med naturreservatet och de föreskrifter som meddelats i beslutet. Till grund för skötselplanen ligger ett reservatsbeslut från 1972-09-11, se bilaga 1.

Planförfattare; Johanna Edenvad, Länsstyrelsen i Kalmar län

1. Syftet med naturreservatet

Reservatsbeslutet från 1972-09-11 grundas på följande:

"Området får sin karaktär av ett omfattande, synnerligen vackert bokbestånd med såväl gamla som nya träd. Bokbestånd av denna storlek är mycket sällsynt så långt norrut i länet... Enär det område varom i ärendet är fråga främst på grund av sin skönhet och märkliga beskaffenhet samt betydelse för allmänhetens friluftsliv bör särskilt skyddas och vårdas".

2. Beskrivning av området

Helgerums naturreservat ligger i Västerviks kommun mellan Helgerum och Äskestock i närheten av Landviken. En väg går igenom norra delen av reservatet och delar området i två delar. Reservatet utgörs av bokskog och hällmarkstallskog, där bokbestånden är över 130 år gamla i vissa delar. Bokskogen är belägen i de låga partierna och fortsätter en bit upp i sluttningen mot hällmarkstallskogen i reservatets västra del. Här uppe utgör den södra höjden en fin utsiktspunkt.
Spillkråkan trivs bra i området, vilket tydligt syns på flera gamla bokar som är fulla av bohål och spår av födosök.

Kontakt i detta ärende
Miljöenheten

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmbrogatan 6

Telefon
Exp 0480-821 95

Telefax
0480-82153

E-post
miljoexp@h.lst.se
www.h.lst.se

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Helgerum
Objektnummer	2002258
Skyddsform	Naturreservat
Län	Kalmar
Kommun	Västervik
Fastigheter	Del av Helgerum 1:15
Markägare	
Totalareal (ha)	5,5
Landareal (ha)	5,5
Areal produktiv skogsmark (ha)	ca 3
Naturtyper, naturvårdsregistrets indelning:	**Areal (ha)**
Impediment (med tallskog)	2,7
Ädellövskog	2,8
Naturtyper, art- och habitatdirektivets indelning:	**Areal (ha)**
Näringsfattig bokskog 9110	2,8
Västlig taiga 9010	1,2
Övrigt (Ej Natura 2000)	1,5
Vegetationstyper, Nordiska Ministerrådets indelning (ViN):	
Tallskog av lav-typ (*Pinus sylvestris-Cladina ssp.-typ*) 2.1.1.1	2,7
Bokskog av ris-krustål-typ (*Fagus sylvatica-Deschampsia flexuosa-Vaccinium myrtillus-typ*) 2.2.2.1	2,8
Prioriterade bevarandevärden:	
Naturtyper	Näringsfattig bokskog 9110 Västlig taiga 9010
Strukturer	hålträd, grova träd, vindfällen, hällmarker
Arter	fällmossa, blåmossa, guldlocksmossa, rostfläck, myskmadra, sårläka

Friluftsliv	• Besöksobjekt • Landskapsbild • Naturpedagogik

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Under 1800-talet ägde en omfattande uppodling rum strax SO om dagens naturreservat. På en laga skifteskarta från år 1925 är markerna öster om reservatet uppodlade, och fortsätter att vara så fram till 1970-tal då en regression av åkerarealen sker. Området för naturreservatet utgörs under hela denna period (1800-1970) av betesmark och bergig ängsmark.
I dagsläget ligger endast åkermark utanför reservatets östra sida. Innanför reservatets gränser har allt lämnats för fri utveckling och används mest som strövområde.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Kulturhistoriska bevarandevärden

Efterledet -rum i namnet Helgerum tyder på en medeltida etablering i området. Förledet Helge- skulle kunna vara ett mansnamn, men det mest troliga är dock att det har ett fornnordiskt ursprung och då i betydelsen *helig*. Helgerum blev ett självständigt gods någon gång i början av 1500-talet. Innan dess låg Helgerum under Fogelvik i Tryserums socken, Östergötland.

Under 1600-talets början visar bevarade papper på att främst boskapsskötsel förekom i Helgerumstrakterna (Hofrén, M. 1949, s. 26f). Helgerums slott byggdes under 1700-talet, och området för naturreservatet utgjorde inägomark till torpet Stenbo in på 1800-talet, vilket då låg under Helgerums slottsdomäner. På en avmätningskarta från 1691 utgörs den SV-delen av naturreservatet av ett bergigt område vilket är beklätt med grov skog. I öster ansluter reservatet mot Stenboängen, vilken utgör hårdvallsäng vid tiden för avmätningen 1691. Till denna mark ansluter en inhängnad vilken leder ned till sjömarksbete mot väster.

På en karta över Helgerum från år 1787 beskrivs området för dagens naturreservat som bergiga och med goda betesjordar. Här växte även enstaka tall- och lövträd. Området angränsar till Stenbohalsarna i öster, som idag utgörs av en madvall och i söder övergår i kärrmark. Stenbohalsarna på dagens fastighetskarta beskrivs 1787 som åkermark bestående av sandjord, lera och lättmylla, och benämns som Stenbogärdet.

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Bokskog/övergång till tallskog
I reservatets nordöstra och östra del är marken kraftigt beskuggad av de väldiga bokarna och utgörs av ett ganska artfattigt fältskikt. Glest utspritt växer enstaka exemplar av skogsallat, blåsippa och gökblomster. Även mer sällsynta örter som lundbräsma och myskmadra (även kallad myska) har observerats.

Förutom bok, finns unga uppslag av bl.a. hassel och ask.
Längst ner i de fuktigaste partierna nära gränsen mot öst, växer korkticka (tämligen allmän) som är speciellt knuten till bok och växer på döda stubbar.

Längre upp i sluttningarna, i de ljusare gläntorna, utgörs fält- och markskiktet av en tätare växtlighet. Här finns gräsarter som kruståtel och bergslok samt tågväxter som ängsfryle och vårfryle. Även sårläka har påträffats. Ännu lite längre upp i sluttningarna där tallskogen tar vid, utgör blåbärsris en stor del av fältskiktet och på några få platser håller även orkidén jungfru marie nycklar till.

Hällmarkstallskog
Längre upp på de torrare hällmarkerna växer glesa bestånd av tall, ek, björk och asp. Markskiktet domineras av busklavar som renlav och fönsterlav samt olika sköldlavar. I små sänkor växer gräs som t.ex. hårdsvingel. Utmed de fuktiga klippväggarna (gränsen mellan hällmarkskogen och bokskogen), finns stora förekomster av stensöta, husmossa, rosmossa och björnmossa. Här har man också hittat enstaka förekomster av signalarterna; blåmossa, fällmossa, guldlockmossa och rostfläckslav.
På enstaka gamla ekstubbar växer den tämligen allmänna svaveltickan.

I området finns de i art och habitatdirektivet upptagna naturtyperna; *näringsfattig bokskog* och *västlig taiga*. (Se bilaga 4).

Djurliv
Spillkråkan är vanlig i området, vilket syns tydligt på alla de spår av födosökande på trädstammar, samt på gamla bokar som i vissa fall har en hel serie bohål längre upp på stammen. I bokskogsmiljöerna finns också entomologiska värden. Här har ett flertal exemplar av nagelspinnare observerats, vars larver ofta lever på just bokträd. I övrigt hörs göken och koltrasten i området.

2.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden
Områdets berggrund består av granit och där berg i dagen utgör en markant höjd i reservatets södra del. Jordlagren går från tunn morän i höjdområdena till lera i reservatets låglänta östra del.

2.3.4 Bevarandevärden för friluftslivet
Helgerums naturreservat är ett intressant besöksmål, speciellt för att uppleva den tydliga kontrasten mellan bokskog och hällmarkstallskog.
Utmed en väg intill där bokskogen börjar, finns en parkeringsplats för ca 4 bilar. Här står också en informationstavla. Från parkeringsplatsen börjar en stig som sedan fortsätter runt i reservatet. I reservatets mitt tar en mindre stig av från huvudstigen och leder sedan vidare upp till en utsiktspunkt. Stigen är markerad med rödmålade streck på träden, samt med en skylt som pekar mot utsiktspunkten.
I den sydvästra delen strax utanför reservatet, går en annan markerad stig som fortsätter över vägen längs reservatsgränsen.

3. Generella råd och riktlinjer

Vid skötselåtgärder ska värdefulla element för faunan och floran sparas så som grova träd, hålträd, boträd, stående döda och döende träd, vindfälle eller lågor Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, t.ex. röjning och uttransport av virke, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark och på de värdefulla bokarna inte uppkommer.

Träd som fallit eller hotar falla ned över befintliga vägar, stigar, tomtmarker samt åkermarker får upparbetas och avlägsnas. Träd som är värdefulla för faunan och floran, exempelvis grova och gamla träd ska dock flyttas och lämnas kvar på lämplig plats i reservatsområdet. Samråd ska ske med Naturvårdsförvaltaren. Röjning av befintlig väg får ske i båda skötselområdena. Samråd ska ske med Naturvårdsförvaltaren.

I kantzonen mot åkermark får sly och yngre träd huggas bort för att inte beskuggningen ska bli för stor. Gamla, grova träd och lågor ska sparas. De träd som tidigare vuxit öppnare (t.ex. bok och ek) bör frihuggas. Blommande buskar sparas för att skapa/bibehålla brynmiljöer.

Rensning av diket som avvattnar åkermarken längs reservatets nordöstra gräns, får ske om åkermarken utanför reservatet påverkas negativt av utebliven rensning. Samråd ska ske med Länsstyrelsen.

I övrigt hålls området rent från skräp.

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i följande 3 skötselområden:

1. Bokskog
2. Hällmarkstallskog
3. Friluftsliv

Avgränsning av skötselområden (1-2) framgår av bifogad skötselplankarta, se bilaga 2.

Skötselområdenas indelning utgår från att områden med liknande naturtyper och markanvändning räknas som ett skötselområde, och där bevarandemål preciseras för skilda livsmiljöer, strukturer och arter. Man kan härmed på ett bra sätt planera, följa upp och utvärdera om gynnsamt tillstånd uppnåtts inom reservatet.

4.1 Skötselområde 1: Bokskog (2,8 ha)

Beskrivning: Äldre bokskog i reservatets östra del med ett fältskikt av bl.a. kruståtel och skogssallat. Se utförligare beskrivningar i "2.3.2 Biologiska bevarandevärden".

Bevarandemål:

- Arealen för naturtypen *näringsfattig bokskog* (9110) är i gynnsam bevarandestatus och uppgår till minst 2,8 ha eller ökar.
- Mellan 80-95 % krontäckning av träd och buskar, där bok utgör minst 70 % av grundytan.
- Relationen död/levande ved ökar och uppnår på sikt förhållandet 1/5.
- Arter typiska för naturtypen näringsfattig bokskog (t.ex. kruståtel och fryle) ska förekomma.

Skötselåtgärder: Äldre och nya bokuppslag främjas genom att i ett tidigt skede röja bort t.ex. gran och annat löv som konkurrerar med bokarna. Detta är dock inget brådskande behov i dagsläget. Bokbeståndets självföryngring är idag ganska sparsam, vilket kan innebära ett behov av en förbättring. Detta utförs på bästa sätt efter ett bra ollonår, med en lättare markberedning och nedmyllning i bokbeståndets svagare delar. Åtgärder för att skapa död ved kan vara nödvändigt för gynna vissa arter. Skapande av lågor, topphuggning, friställning eller ringbarkning av bok kan då bli aktuellt. Trädskiktet bör hållas flerskiktat där den undre skikthöjden är högst ½ av den övre.
En djupgående inventering av kryptogamer och insekter är önskvärd för skötselområdet.

4.2 Skötselområde 2: Hällmarkstallskog (2,7 ha)

Beskrivning: Ett bergsparti i reservatets västra del som utgörs av hällmarker med övervägande tallskog. Busklavar dominerar marksskiktet. Se utförligare beskrivningar i "2.3.2 Biologiska bevarandevärden". 1,2 ha är klassad som naturtypen *västlig taiga*, se bilaga 4.

Bevarandemål:

- Arealen för naturtypen *västlig taiga* (9010) uppgår på sikt till 2 ha.
- Relationen död/levande ved är kring 1/5.
- Utsikt mot sydöst från utsiktsplatsen i skötselområdets södra del.

Skötselåtgärder: Hällmarkstallskogen lämnas i princip utan åtgärder. Vid behov sker dock en gallring/utglesning av yngre träd som skymmer utsikten mot Stenboviken i sydöst. I dagsläget utgör inte träden några problem för utsikten.

4.3 Skötselområde 3: Friluftsliv

Beskrivning: Utmed en väg intill bokskogen, finns en informationstavla och parkeringsmöjligheter för ca 4 bilar. Från parkeringsplatsen leder en ca 650 m lång strövstig runt i reservatet. I reservatets mitt tar en mindre stig av från huvudstigen och leder sedan vidare upp till en utsiktsplats. Stigen är markerad med rödmålade streck på träden, samt med en skylt som pekar mot utsiktspunkten.
I den sydvästra delen strax utanför reservatet, går en annan markerad stig som fortsätter över vägen längs reservatsgränsen. Se även beskrivningar i 2.3.4 "Bevarandevärden för friluftslivet".

Bevarandemål:
Det övergripande målet är att området ska kunna nyttjas för rekreation och naturupplevelser utan att det inverkar negativt på de biologiska bevarandevärdena.

- Den befintliga strövstigen är väl framkomlig och tydligt markerad.
- En väl underhållen informationsskylt.
- Den befintliga parkeringsplatsen ska vara väl underhållen.
- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade.
- Information om reservatet på Länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder: Vi behov sker underhållsröjning av parkeringsplatsen, strövstigen och kring informationsskylten. I dagsläget finns ett stort behov av röjningsåtgärder vid parkeringsplatsen som är näst intill igenväxt, liksom en bit av strövstigen i reservatets östra del. Även stigens markeringar på träden behöver bättras på. I reservatets mitt sitter en skylt som pekar mot utsiktsplatsen i söder. Skylten sitter på en murken träpinne som bör bytas ut.

5. Bränder och brandbekämpning

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker med försiktighet i samråd med reservatsförvaltningen så att naturvärdena (ex känslig flora) inte skadas.

Åtgärd efter brand:
Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av brand.

6. Jakt

Rätten till jakt inskränks inte inom reservatet.

7. Dokumentation och uppföljning

Reservatsbeslutet från 1972-09-11 bör på sikt ses över eftersom föreskrifterna är ålderdomliga.

I dagsläget är ingen djupgående inventering utförd i området, och med tanke på områdets intressanta naturmiljöer, är det därför önskvärt att exempelvis fåglar, insekter och kryptogamer inventeras.

7.1 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera var, hur och när åtgärder utförts, vem som utfört åtgärder samt kostnad och finansiering för utförda åtgärder.

Naturvårdsförvaltaren ska följa upp utförda skötselåtgärder vid behov. Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera var, hur och när uppföljning utförts, vem som utfört uppföljning samt kostnad och finansiering för utförd uppföljning.

7.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för uppföljning av naturreservatets bevarandemål. Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera var, hur och när uppföljning utförts och vem som utfört uppföljning samt kostnad och finansiering för utförd uppföljning.

8. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*
Röjning	Skötselområde 1, 2, 3	Länsstyrelsen	1
Gallring/ringbarkning	Skötselområde 1, 2	Länsstyrelsen	1
Markering av strövstig	Skötselområde 3	Länsstyrelsen	1
Uppföljning av skötselåtgärder	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1
Uppföljning av bevarandemål	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1

*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst

Bilagor
1. Reservatsbeslut från 1972-09-11
2. Skötselplanskarta
3. Vegetationskarta enligt Nordiska Ministerådets naturtyper
4. Vegetationskarta enligt Habitatdirektivets naturtyper (Natura 2000)
5. Artlista
6. Referenslista

LÄNSSTYRELSEN
I KALMAR LÄN
Planeringsavdelningen

BESLUT

1972-09-//

Bilaga 1

11.121-1872-71

Angående bildande av naturreservat, Helgerums bokskogsreservat, å del av fastigheten Helgerum 1:15, Västervik kommun

Naturreservatets läge och beskaffenhet m m.

Ifrågavarande område, som har en areal av ca 5,5 hektar, är beläget ca 1 km sydost om Helgerums gård å östra sidor om vägen mot Äskestock. Området får sin karaktär av ett omfattande, synnerligen vackert bokbestånd med såväl gamla som nya träd. Bokbestånd av denna storlek är mycket sällsynta så långt norrut i länet. Ett bergsparti med barrskog bildar en utsiktspunkt inom områdets södra del.

Å den till ärendet hörande kartan har naturreservatet utmärkts med röd heldragen linje.

Markägare

Sökande

Markägarna

Ärendets handläggning m m.

I en 20.11.1967 till länsstyrelsen inkommen skrivelse har markägarna anhållit, att ifrågavarande bokbestånd jämte erforderligt markområde skulle avsättas som naturminne alternativt som naturreservat samt förklarat sig inte på-fordra någon ersättning i anledning av sådan åtgärd.

I verkställd naturvårdsutredning för upprättande av dispositionsplan för området vid Helgerum har bokbeståndet och utsiktspunkten föreslagits som naturminne.

I skrivelse 25.11.1971 har markägarna godkänt ett härstädes upprättat förslag till skyddsföreskrifter samt vård- och förvaltningsföreskrifter beträffande området. Även begodkänts stämningen av naturreservatets gränser har av markägarna

Samråd i ärendet med statens naturvårdsverk har ägt rum.

Postadress
Fack
381 01 KALMAR

Gatuadress
Södra Långgatan 26

Telefon
0480 - 222 20

Postgiro
3 51 78 - 3

LÄNSSTYRELSEN
I KALMAR LÄN

BESLUT

1972-09-// 11.121-1872-71

Enär det område varom i ärendet är fråga främst på grund av sin skönhet och märkliga beskaffenhet samt betydelse för allmänhetens friluftsliv bör särskilt skyddas och vårdas, förklarar länsstyrelsen härmed med stöd av 7 § naturvårdslagen området som naturreservat (Helgerums bokskogsreservat) med de gränser, som utmärkts å härvid fogad karta.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen ävensom 7 § naturvårdskungörelsen, att nedan angivna skyddsföreskrifter samt vård- och förvaltningsföreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Skyddsföreskrifter

I I fråga om rätten att förfoga över området skall gälla följande inskränkningar:

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad;

2. inrätta upplag eller verkställa schaktning, fyllning, grävning, sprängning eller annan liknande åtgärd;

3. bedriva täkt;

4. utföra skogskultur;

5. utan skogsvårdsstyrelsens tillstånd verkställa röjning eller avverkning;

6. anlägga väg eller stig eller framdraga luftledning samt

7. upplåta plats för tältning eller uppställande av husvagn.

II Allmänheten har att inom naturreservatet iakttaga följan

Det är förbjudet att

1. skada eller borttaga fasta naturföremål eller ytbildning

2. skada eller borttaga levande eller döda träd, buskar ell växter, blomplockning härunder inbegripen;

Postadress
Fack
381 01 KALMAR

Gatuadress
Södra Långgatan 26

Telefon
0480 - 222 20

Postgiro
3 51 78 - 3

3. medföra okopplad hund;

4. framföra motordrivet fordon eller annat transportmedel;

5. tälta eller uppställa husvagn;

6. uppgöra eld samt

7. på störande sätt utnyttja radio, grammofon, bandspelare el dyl.

Vad sålunda föreskrivits skall i tillämpliga delar iakttagas även i samband med förfogandet över området.

B. Vård- och förvaltningsföreskrifter

1. Naturreservatet skall i naturvårdshänseende vårdas och förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i länet i samråd med markägarna. Härvid skall bl a föreskrifterna vid 2 och 3 här nedan beaktas.

2. Bokvegetationen inom området skall ges så optimala stånd ortsbetingelser som möjligt. Bland annat skall all gran och annan för boken ogynnsam vegetation avlägsnas. Utsik ten från berget skall bibehållas genom lätta röjningar och gallringar.

3. Naturreservatet skall utmärkas på platsen i enlighet med statens naturvårdsverks anvisningar i ämnet.

Med stöd av 9 § naturvårdslagen förpliktar länsstyrelsen mar ägarna att tåla gallring, röjning och andra för naturreserva tets skötsel erforderliga åtgärder, uppställande av sopkärl liknande anordningar samt åtgärder för utmärkning av området

Den som bryter mot föreskrift, som meddelats enligt 8 eller 10 §§ naturvårdslagen, kan dömas till dagsböter eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst sex månader samt må förpliktas att ersätta kostnad, som föranletts av gärningen.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot sådan föreskrift äger länsstyrelsen vid vite förelägga honom att rätta vad olagligen skett. Överexekutor äger ock meddela handräckning för ändamålet.

Om innehållet i detta beslut skall kungörelse i vederbörlig orning utfärdas.

Länsstyrelsen erinrar om allmänt gällande förbud

att förstöra eller skada egendom, fast eller lös, till men för annans rätt därtill (12 kap 1 § brottsbalken)

att skräpa ned utomhus (23 § naturvårdslagen) samt

att handha eld eller brandfarligt föremål så att brand lätt kan uppstå (10 § brandlagen).

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos Kungl Maj:t.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 Stockholm 16.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsrådet Gösta Hanning beslutat och byrådirektören Arnold Samuelsson varit föredragande, har även länsarkitekten Sten Ribberg, tf överlantmätaren Birger Gunnarsson och länsassessorn Kjell Paradis deltagit.

Gösta Hanning

Arnold Samuelsson

Avskrift jämte kopia av kartan till
markäg (3) Rek mb
statens naturvårdsverk Rek mb
statens planverk
vägförvaltningen
distriktslantmätaren i Västervik dt
kommunen
naturvårdsenheten
planenheten
lantmäterienheten
juridiska enheten
skogsvårdsstyrelsen
byggnadsnämnden
akten
naturvårdspärmen

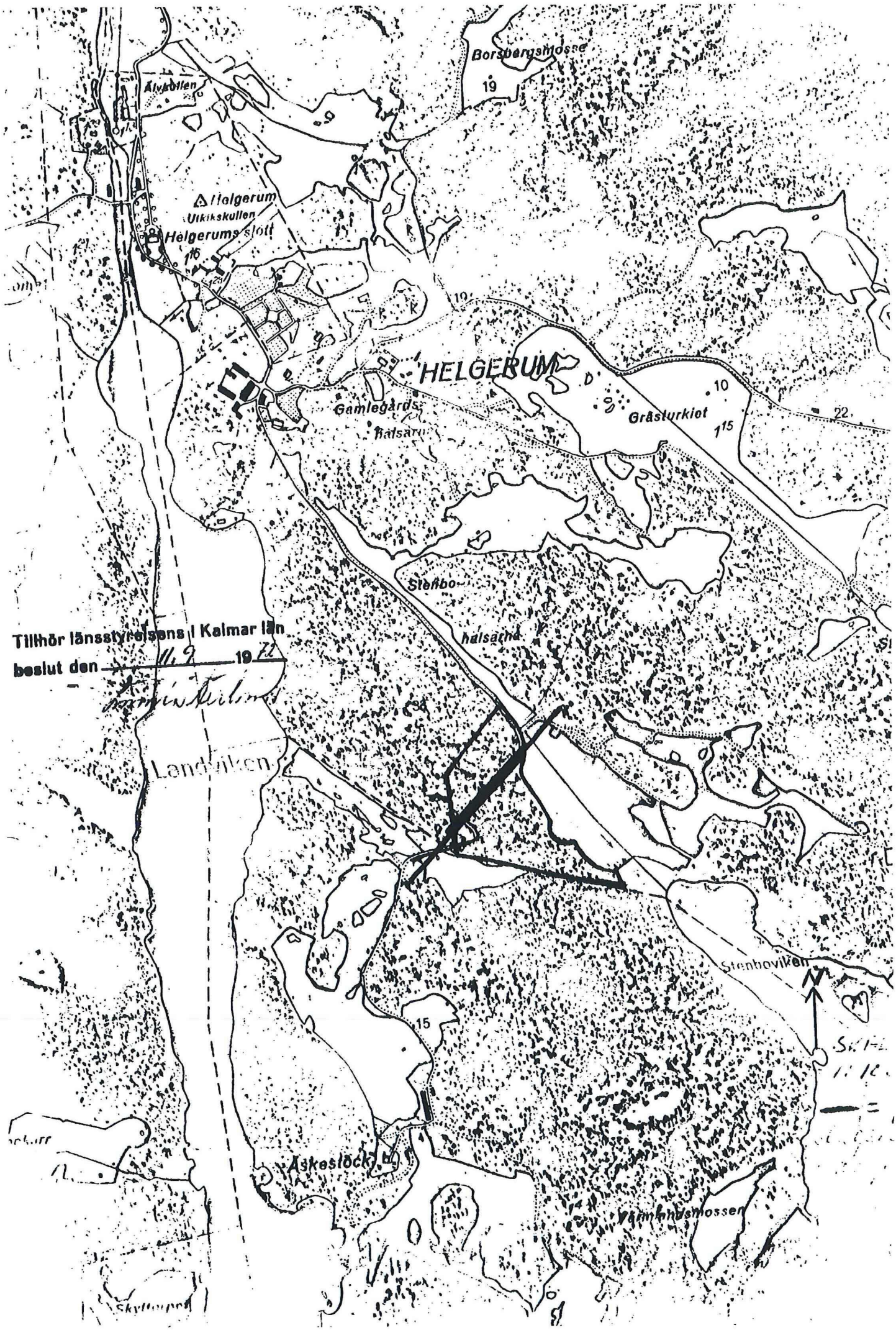
Borsbergsmossen
19
Älvkullen
Helgerum
Utkikskullen
Helgerums slott
16
HELGERUM
Gamlegårds-
halsarn
Grästurkiot
10
15
22
Stenbo-
halsarna
Tillhör länsstyrelsens i Kalmar län
beslut den 11.9 19 71
Landviken
Stenboviken
15
Askeslöck
Hämnhusmossen
Skyttegrd

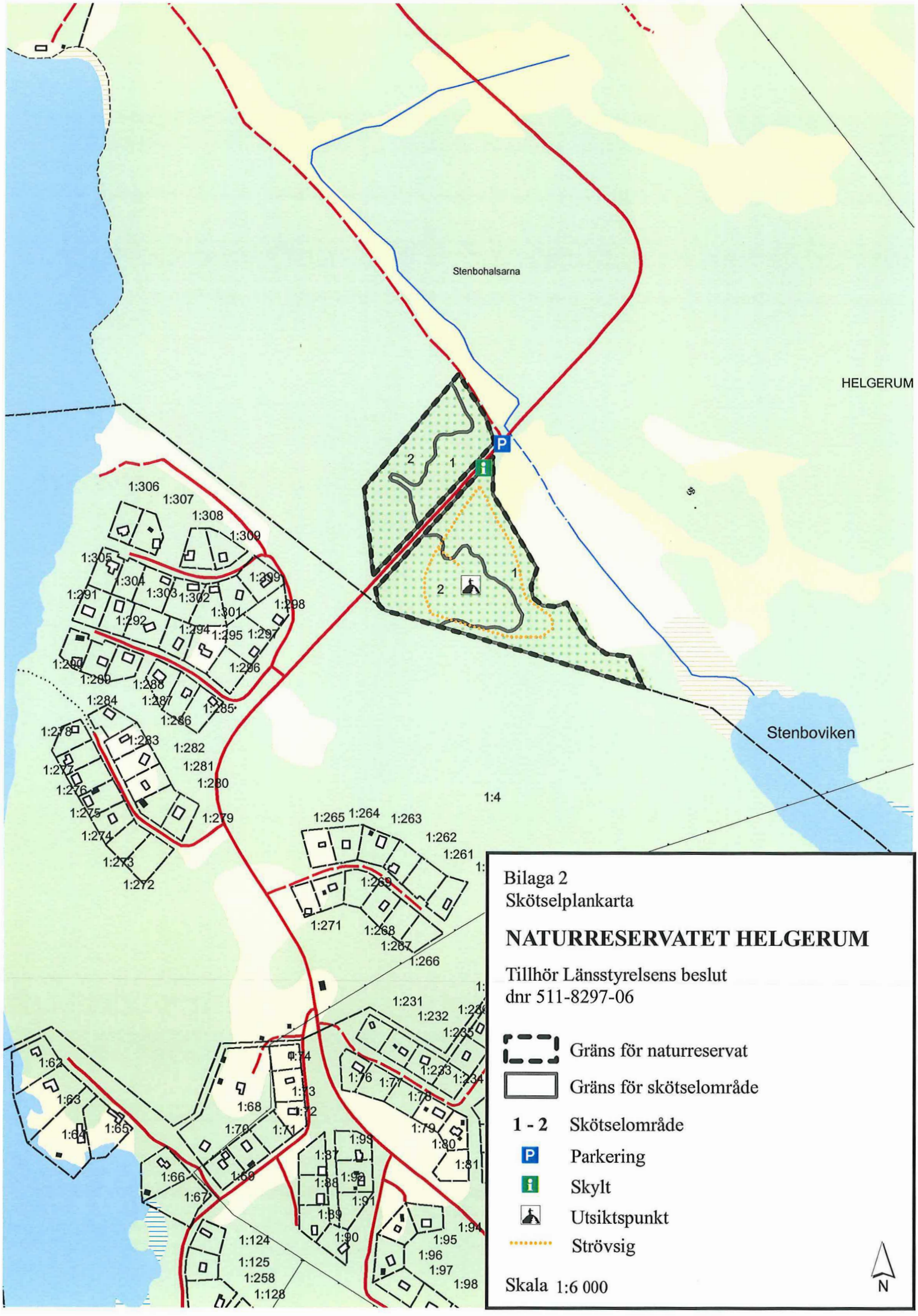
Stenbohalsarna
HELGERUM
Stenboviken
1:4
1:306
1:307
1:308
1:309
1:305
1:304
1:303
1:302
1:301
1:299
1:298
1:291
1:292
1:294
1:295
1:297
1:296
1:290
1:289
1:288
1:287
1:285
1:286
1:284
1:278
1:283
1:282
1:281
1:280
1:277
1:276
1:275
1:274
1:273
1:272
1:279
1:265
1:264
1:263
1:262
1:261
1:269
1:271
1:268
1:267
1:266
1:231
1:232
1:233
1:234
1:235
1:62
1:63
1:64
1:65
1:74
1:73
1:72
1:68
1:70
1:71
1:69
1:66
1:67
1:76
1:77
1:78
1:79
1:80
1:81
1:99
1:87
1:88
1:92
1:91
1:89
1:90
1:94
1:95
1:96
1:97
1:98
1:124
1:125
1:258
1:128
1
2
1
2
P
i
Bilaga 2
Skötselplankarta
NATURRESERVATET HELGERUM
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-8297-06
Gräns för naturreservat
Gräns för skötselområde
1 - 2 Skötselområde
Parkering
Skylt
Utsiktspunkt
Strövsig
Skala 1:6 000
N

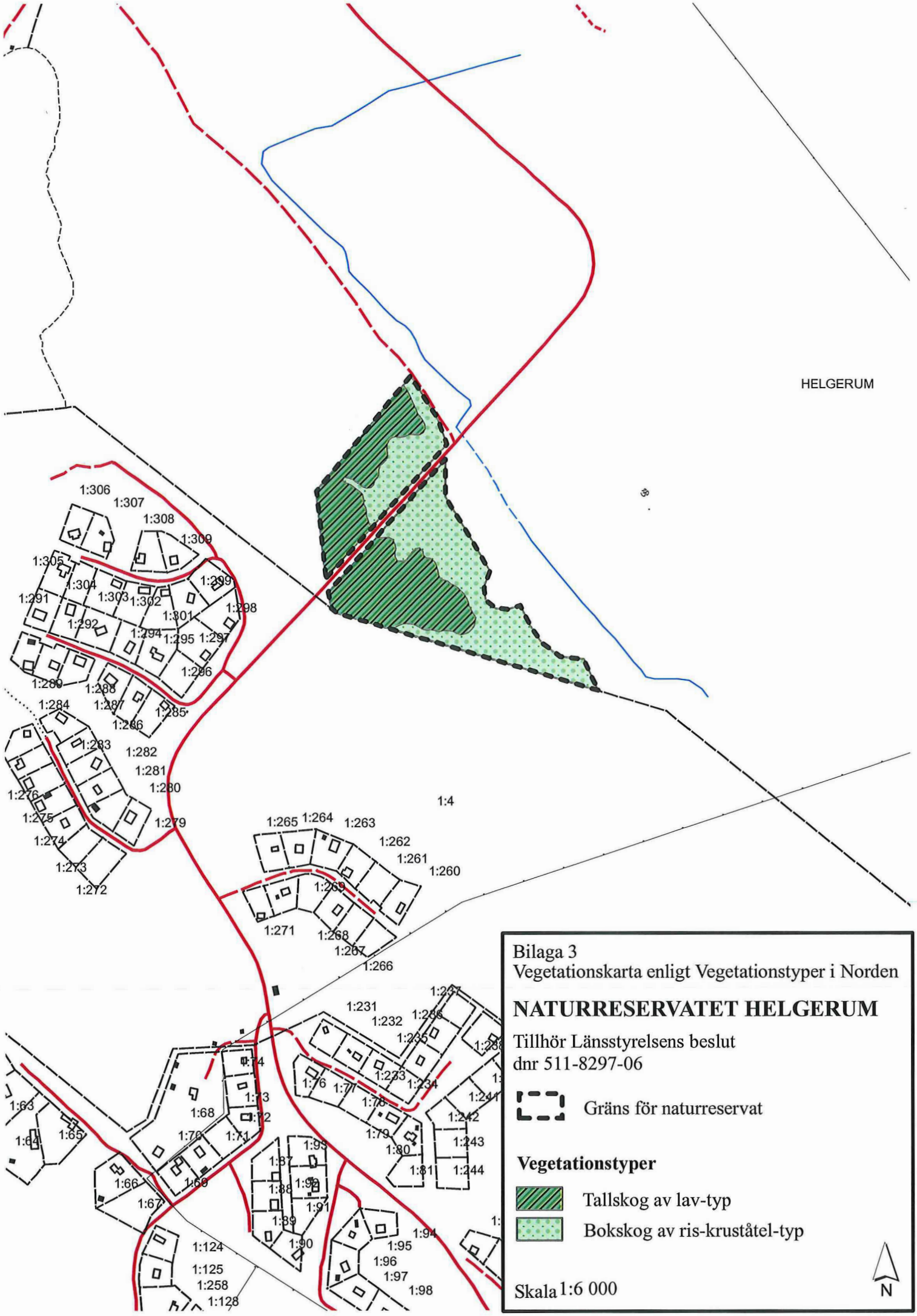
HELGERUM
1:4
1:306
1:307
1:308
1:309
1:305
1:304
1:303
1:302
1:299
1:291
1:298
1:292
1:301
1:294
1:295
1:297
1:296
1:289
1:288
1:287
1:285
1:284
1:286
1:283
1:282
1:281
1:280
1:276
1:275
1:279
1:274
1:273
1:272
1:265
1:264
1:263
1:262
1:261
1:260
1:269
1:271
1:268
1:267
1:266
1:231
1:232
1:233
1:234
1:76
1:77
1:78
1:79
1:80
1:81
1:242
1:243
1:244
1:63
1:64
1:65
1:68
1:70
1:71
1:66
1:67
1:69
1:87
1:88
1:89
1:90
1:91
1:93
1:94
1:95
1:96
1:97
1:98
1:124
1:125
1:258
1:128
Bilaga 3
Vegetationskarta enligt Vegetationstyper i Norden
NATURRESERVATET HELGERUM
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-8297-06
Gräns för naturreservat
Vegetationstyper
Tallskog av lav-typ
Bokskog av ris-krustål-typ
Skala 1:6 000
N

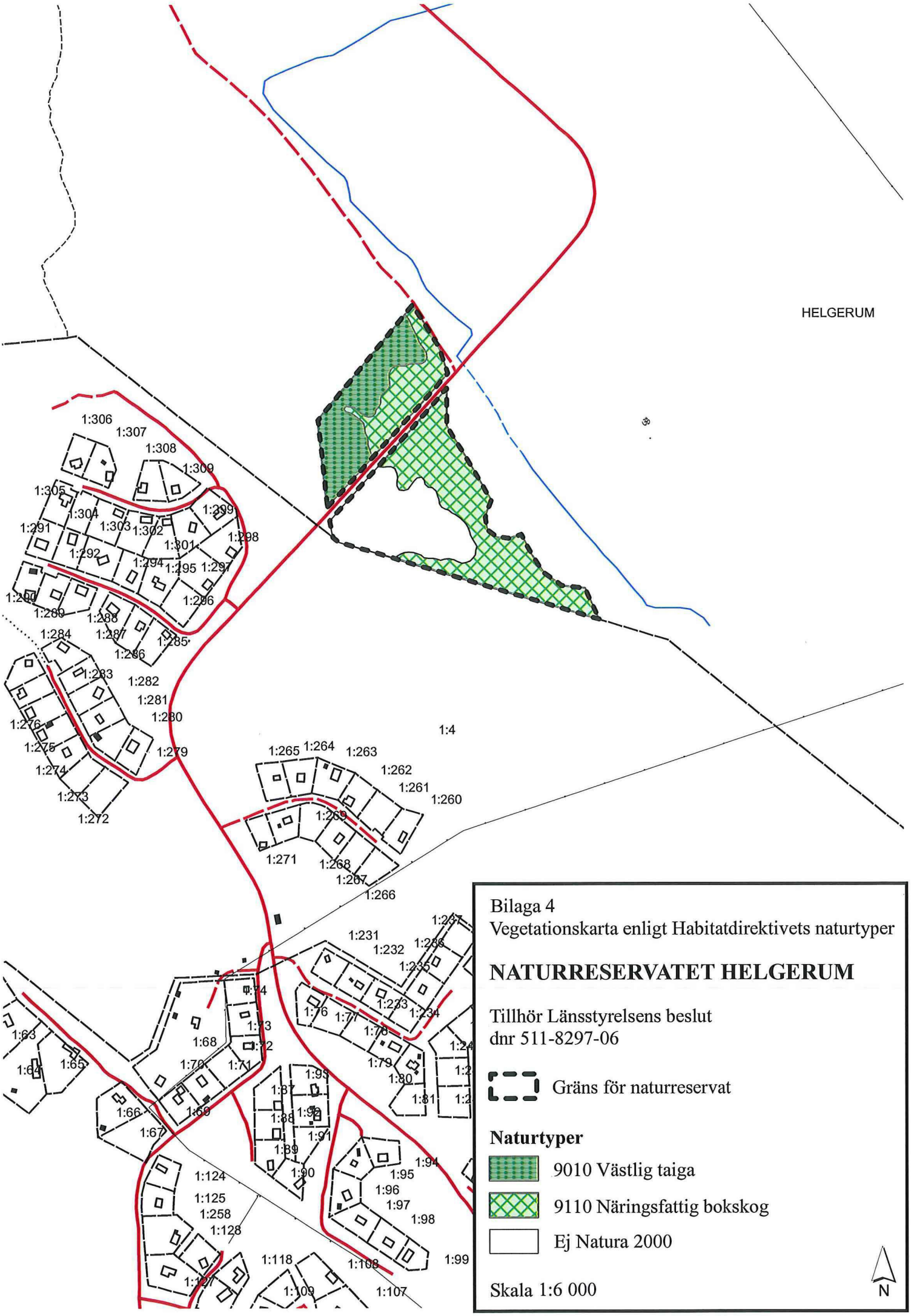
HELGERUM
1:306
1:307
1:308
1:309
1:305
1:304
1:303
1:302
1:301
1:299
1:298
1:291
1:292
1:294
1:295
1:297
1:296
1:290
1:289
1:288
1:287
1:286
1:285
1:284
1:283
1:282
1:281
1:280
1:279
1:276
1:275
1:274
1:273
1:272
1:4
1:265
1:264
1:263
1:262
1:261
1:260
1:269
1:271
1:268
1:267
1:266
1:237
1:231
1:232
1:236
1:235
1:233
1:234
1:76
1:77
1:78
1:79
1:80
1:81
1:74
1:73
1:72
1:68
1:70
1:71
1:63
1:64
1:65
1:66
1:67
1:69
1:99
1:87
1:88
1:92
1:91
1:89
1:90
1:94
1:95
1:96
1:97
1:98
1:124
1:125
1:258
1:128
1:118
1:108
1:99
1:127
1:109
1:107
Bilaga 4
Vegetationskarta enligt Habitatdirektivets naturtyper
NATURRESERVATET HELGERUM
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-8297-06
Gräns för naturreservat
Naturtyper
9010 Västlig taiga
9110 Näringsfattig bokskog
Ej Natura 2000
Skala 1:6 000
N

Artlista

Förteckning över känd förekomst av signalarter samt vissa andra intressanta arter inom naturreservatet Helgerum.

S1-3 = Signalartsvärde enligt Skogsstyrelsens signalartslista för nyckelbiotopsinventeringen.
S3= Mycket högt indikatorvärde, mycket bra signalart
S2= Högt indikatorvärde, bra signalart
S1= Visst indikatorvärde, mindre bra signalart.

Vetenskapligt namn	**Svenskt namn**	**Signalartsvärde**
Kärlväxter		
Dactylorhiza maculata	Jungfru Marie nycklar	
Sanicula europaea	Sårläka	
Galium odoratum	Myskmadra	
Cardamine impatiens	Lundbräsma	
Mossor		
Leucobryum glaucum	Blåmossa	2
Antitrichia curtipendula	Fällmossa	3
Homalothecium sericeum	Guldlockmossa	2
Lavar		
Arthonia vinosa	Rostfläck	3
Usnea filipendula	Vanlig skägglav	
Svampar		
Laetiporus sulphureus	Svavelticka	
Trametes gibbosa	Korkticka	
Fjärilar		
Aglia tau	Nagelspinnare	
Fåglar		
Cryocopus martius	Spillkråka	

Kontakt i detta ärende
Miljöenheten

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmbrogatan 6

Telefon
Exp 0480-821 95

Telefax
0480-82153

E-post
miljoexp@h.lst.se
www.h.lst.se

Referenslista

Tryckta källor

Hallingbäck, T & Holmåsen, I. 2000. *Mossor – En fälthandbok.* Andra upplagan. Stenströms Bokförlag AB/Interpublishing, Stockholm.

Hofrén, Manne, 1949: *Helgerum i Tjust.* Nordiska museets handlingar: 34. Stockholm.

Länsstyrelsen, 1997. *Natur i Östra Småland.*

Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen.* Kalmar läns fastland.

Länsstyrelsen i Kalmar län. *Kulturmiljövårdens riksintressen.* Västerviks kommun.

Länsstyrelsen i Kalmar län. *Skötselplan för reservatet Helgerum.*

Mossberg, B & Stenberg, L. 2003. *Den nya nordiska floran.* Wahlström & Widstrand 2003.

Moberg, R & Holmåsen, I. 2000. *Lavar – En fälthandbok.* Tredje upplagan. Stenströms Bokförlag AB/Interpublishing, Stockholm.

Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister.

Vegetationstyper i Norden (ViN). TemaNord 1994:665

Kontakt i detta ärende
Miljöenheten

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmbrogatan 6

Telefon
Exp 0480-821 95

Telefax
0480-82153

E-post
miljoexp@h.lst.se
www.h.lst.se